

MINDSZENTI LAP

Előfizetési ár:

Egész évre 4 korona
Fél évre 2 korona
Negyed évre 1 korona

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Horváth Antal könyvnyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési és hirdetési díjak intézendők.

Hirdetéseket

és nyílt-téri közleményeket a kiadóhivatal jutányos ár mellett közöl.

Az ujjászervezetek.

Most, amikor az ujjászervezett szociáldemokrácia programjával két képviselő került be a parlamentbe, nem lehet érdektelen ezzel az új parlamenti párttal is foglalkozni. Annál is inkább, mert az egyik a mi kerületünket képviseli. Ezt a szociáldemokrata pártot Budapesten alig ismerik, de annál jobban el van terjedve a vidéken, ahol a legmagyarabb vármegyékben hódít. S most, hogy a parlamenti beszédek hírül fogják vinni a népnek, hogy az ilyen párt létezik s a munkások érdekében dolgozik, valószínű, hogy még inkább el fog terjedni s fokozott mértékben fogja foglalkoztatni a vidéki társadalmat s a hatóságokat.

Az ujjászervezett szociáldemokrata párt bölcsőjét vagy nyolc év előtt ringatták a szomszédos Szentés városában, ahol az ottani elvtársak elszakadtak a budapesti nemzetközi szociáldemokrata párttól.

Közvetlen okát az elszakadásnak e sorok írója nem ismeri, de az igazi okát igen. S ez az, hogy a magyar földműves, legyen az akár gazda, akár zsellér és munkás, nem tudja bevenni sem a nemzetköziséget, sem az atheizmust.

Mindent meg lehet értetni a magyar

emberrel, csak azt nem, hogy a haza s az Isten fogalmán tultegyje magát.

A nemzetközi szociáldemokrata párt, amelynek a budapesti munkások között egy közel 50,000 főből álló szervezete van, a hazátlanság és az atheizmus eszközeit agitációjában nem mellőzi s ezenfelül csak gyári s ipari munkás-érdekeket propagál. Holott a vidék népének, ha nem is ellentétes, de egész más érdekei vannak, mint a gyári munkásoknak. Ezért nem tud a Budapesten oly hatalmas nemzetközi szociál-demokrata párt a vidéken tért hódítani.

Mezőfi Vilmos, az első szociáldemokrata képviselő a szentesiek segítségével csinálta meg pártját, aminek mihamar hiveket toborzott a szomszédos vármegyékben is.

A Szentésen, Brassóban és Nagyszalontán tartott kongresszusokon állapították meg az ujjászervezett szociáldemokrata párt programját. Ez a program a nemzetközi szociáldemokraták pártjától abban különbözik, hogy elfogadja a történelmi Magyarország állameszméjét teljes egészében, kifejezetten követeli az önálló vámterületet s Magyarország önállóságát. Ez a három pont az, amelylyel az ujjászervezett szociáldemokrata-pártnak sikerült beleilleszkednie egy a magyar nép lelkületének s izlésének megfelelő keretbe.

A program többi pontja azonban

teljesen megegyezik a nemzetközi szociáldemokrata-párt programjával, sőt bővebb ennél, mert fel vannak benne véve a magyar kisgazdáknak s munkásoknak azon közvetlen apró követelése is, amelyek a mai uralkodó polgári pártrendszer keretében is megvalósíthatók s nincsenek hátrányára a polgári osztály érdekeinek. Amint tehát ebből látjuk, az ujjászervezett szociáldemokrata-párt teljesen azonosítja magát a kisgazdák s a legszegényebb néposztály közvetlen kívánásaival is. Vagyis: egyelőre nem tör a beláthatatlan messze jövőben lebegő végcél felé, amelyet Marx, Lassale és Engels urak irtak körül, hanem alkalmazkodik a mai viszonyokhoz s elsősorban a munkások és a kisgazdák közvetlen érdekeit portálja. Fokról-fokra kíván haladni, azt tartván szem előtt, hogy jobb ma egy veréb, mint holnap a tuzok.

Ez azonban nem egyéb taktikánál, a mely — amint az eredmény mutatja — be is vált.

Az ujjászervezetek alapján véve csak olyan szociáldemokraták, mint a nemzetköziek, vagy a külföldiek, csak a taktikájuk más. Az ujjászervezetek kifejezetten az osztályharc alapján állanak, vagyis a mai társadalmi rendszernek alapjából való megdöntésére törnek. Vallják teljes egészében az erfurti programot, melyet Középeurópa minden szociálde-

TÁRCA.

Ha a nap . . .

Ha a nap már lehanyatlott
S meghuzzák az estharangot,
Ajkaim imát rebegnek:
Imadságom a te neved.

Ha fejem nyugvóra hajtom
S jó fejemre édes álom:
Elő hozzám szép tündérem
Éjjenként a te képedben.

Ha a hajnal újra pirkad
S megszólnak a madarak:
Csicseregve szép éneket,
Mintha rólad zengenének.

Éjjel, nappal, este, reggel,
Mindenütt, minden lépésben
Bájos képed, szép szerelmem,
Mindig ott lebeg előttem.

Tündérálmom eszményképe,
Életemnek egy reménye,
Szívem, lelkem egy lakója
Te vagy! Ne hagyj hát el soha!

KETSKÉS GYŐZŐ.

Nem lehet felejteni.

Ita: Kondoros Antal.

Balog Illés kétségbeesett hangulattal tért be a kávéházba, ahol rossz, de annál zajosabb muzsikaszó csalogatta be a vendégeket. Aznap kapta meg hazulról a levelet, melyben az édes anyja kiméletes körülírások közepette tudtul adja, hogy abban az órában, bizony már más

felesége a szöszeke Buzogány Erzsébet. Az első percben mérgesen dobta el a levelet.

— Eh! mi közöm hozzá.

De aztán csak megint elővette az anyja reszkető irását s olvasta, olvasta az egyszerű sorokat, mintha be sem tudna velük telni. Mintegy öntudat nélkül olvasta a levelet s bár nagyon rosszul esett, nem tudta levenni a szemét az írásról, még akkor sem, mikor kicsordult belőle a keserves fájdalom könyve: Tudta már hónapok óta, hogy az ő szerelmüknek vége és ketté váltak az utaik, hogy soha többé ne találkozzanak. Mégis, s ezt magának sem merete bevallani — élt lelke fenekén valamilyes titkos reménység, hogy mégis, talán mégis! Talán mégsem lehet az, hogy akik oly nagyon szerették egymást, el tudjanak váli mindörökre, hogy a szelid, ártatlan leány, aki az első szerelmi mámor örömeiben őrlőngve fogta át nyakunkat s majd megfojtotta, csókjaival, az a leány más férfinak is oda tudja magát adni. Az alatt az esze, a szája folyton hangoztatja, hogy vége van annak az időnek, többé soha fel nem támadhat, élt és boldogtalan szerelméből táplálkozott a titkos sejtés, hogy van a szerelemnek és boldogságnak feltámadása. Néha azonban próbált felejteni. A nagy városban sok a szép leány, van közöttük is nem egy, aki hiven, önzetlenül tud szeretni egy olyanféle szegény legényt, mint amilyen Balog Illés volt. De a nőhódítás mindig megállott.

— Minek ez nekem? gondolta magában. Hisz nem vagyok szerelmes beléjük. Minek vegyek nyugót a nyakamra? Nekem csak ő kellett . . .

S most jött a kurta hiradás arról, hogy bi-

zony hasztalan remélt titokban. Vége, mindörökre vége szive első szerelmének. Férjhez ment a lány, ma volt a násza s ebben az órában, mikor komor kétségbeesés között nézi a levelet, boldog mámorban kalandozza be a földi paradicsom berkeit. Legyen átkozott a boldogság.

Balog Illés végre erőt vett magán. A levelet tűzbe akarta dobni, de aztán eszébe jutott, hogy az anyja írása, mégis meg kell becsülni. Elzárta a levelet, aztán elment hazulról.

Nehéz, vontatott léptekkel ment le a lépcsőn, Ugy érezte, mintha lábbadozó beteg lenne, aki hetek után most kelt fel az ágyból. Agyában tompa zsigogást érzett s a szive nagyon nehéz volt. Olyan állapotban volt, mint hat hónap előtt, amikor a lány a szemébe mondta neki, hogy nem szereti és vége köztük mindennek.

Igy, feltámadván a mult keserőségei, komoran ballagott a fényben uszó utcákon Balog Illés. A körülötte sürgő embertömeget nem is vette észre, pedig nem egy leányszem akadt meg a derék, szép arcu fiatal emberen. Balog Illés nem nézte, csak érezte maga körül a nőket s elkeseredetten gondolta:

— Nem törődöm velük. Rosszak. Egyik olyan mint a másik.

Vége is belefáradt a barangolásba. A tömeg meggyérült körülötte, a boltokat becsukták, csend és pusztaság támadt lassan a kesergő ember körül. Ez jól esett neki. Felnézett az égre, amelyről csillagok mosolyogtak alá. De megunt a merengést a fiatal ember. Feltámadt benne az élet, a vér. A szomszéd utca sarkáról cigányzene ütötte meg a fülét s gyors elhatározással arra vette útját.

mokrata pártja elfogadott.

Ne áltassuk tehát magunkat azzal, hogy „hazafias“ szocialisták a Mezőfiók és Achimék. Csak annyiban hazafiasak, hogy a magyar állameszmét elfogadják, de aztán ennek keretében minden meglevőt gyökerestől meg akarnak változtatni, ha a körülmények úgy hozzák magukkal, felforgatni. Mert egy pártnak, amely az osztályharc alapján áll, más célja nem is lehet.

A francia, osztrák vagy német szociáldemokraták ugyanolyan hazafiak, mint az újjászervezettek s mindenkinek felett a hazájukbeli munkások érdekében dolgoznak, nem törődve a más országbeli munkások érdekével. Csak a budapesti nemzetközi szociáldemokrata-párt nem hazafias a szónak fentebb körülírt értelmében. Aminek oka az, hogy ezt a pártot negyven esztendő előtt Bécsből ide szakadt munkások alapították, akik gyűlöltek mindent, ami magyar. Ezért lebeg e párt fölött még most is a hazafiatlanság odiozus szelleme, amit pedig egyetlen külföldi szociáldemokrata-pártnak sem lehet a szemére vetni.

Ujdonságok.

— A pápa beteg. Rómából jelentik, hogy X. Piusz pápa influenzában megbetegedett, állapotában azonban nem ad okot aggodalomra és a fogadásokat sem mulasztották el.

— Mátyás. Mátyás napja volt pénteken. Fújt a szél, esett az eső és olvadt, esett összefelé a jég. Délután már nem kopogott nagyon a sár alatt a föld, jelezvén, hogy Mátyás jól végezte dolgát. Ugyanis, ha Mátyáskor fagy van, hat hétig fagy lesz utána; ha Mátyás enyhe s töri a jeget, szép és hasznos tavaszra van kilátás. Tehát mégis csak ránk tekintett Mátyás . . .

— A hercegprimás aranymiséje. Vaszary Kolos biboros hercegprimás ez év májusában tartja aranymiséjét. Ez alkalommal fényes ün-

neplésben lesz része. Az ünnepély rendezősége élén hat kanonok buzgólkodik.

— József főherceg állapota. József főherceg állapotában — mint Fiuméből jelentik — javulás állott be. A főherceg, bár napok óta fekszik, állapota nem olyan aggasztó, mint multkorai betegsége idején. Orvosa naponta kétszer látogat el a fenséges beteghez. Remélhető azonban, hogy nemsokára ismét helyreáll jó egészsége.

— Képviselőválasztás Szegeden. Tallián Béla földmivélsügyi miniszter, akit Szegeden és Törökkanizsán is megválasztottak, az utóbbi mandátumát tartja meg. Szegeden az újpárt Balassa Ármán dr.-t, a Szeged és Vidéke felelős szerkesztőjét fogja felléptetni, akinek megválasztását bizonyosra veszik.

— Eljegyzés. Győző Dezső dr., kitűnő földink, ismert fővárosi ügyvéd eljegyezte Róth Iluska kisasszonyt, Róth Ignác földbirtokos leányát Preytán. Gratulálunk!

— Meghívó. A mindszenti 48-as kör március hó 5-én, saját helyiségében, Gyovay István vendéglőjében a kör könyvtára javára zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti díj személyenként 96 f., családjegy 2 K 88 f. A vigasság este 7 órakor kezdődik.

— Elvi jelentőségű határozatok. A pénzügyminiszter legutóbb kimondotta, hogy azoktól a korcsmárosoktól, akik adótartozásukat több éven át nem fizetik, az italmérsi engedély elvonandó. A közigazgatási bíróság legújabb határozatai szerint: fölszámolás alatt álló részvénytársaság vagy szövetkezet fölszámolóit a részvénytársaságot vagy szövetkezetet terhelő adótartozások kifizetésére közigazgatási uton nem kötelezhetők. Egyházaknak és felekezeti iskoláknak megszavazott községi segélyekről kiállított nyugták bélyegkötelesek. — A pénzügyminiszter legutóbbi kelt határozata értelmében: a közhivatalnok árvái részére kijáró nevelési járulék a lefoglalható járandóságok közé tartozik.

— A föld. A pápi vagyon szekularizációjáról ezúttal ne essék szó, bármennyire csábít is rá az alkalom. Igaz, hogy tizenkétezer holdnyi birtokból, amennyivel például a csanádi püspök dicsekedhetik, rengeteg sok ember — csupa éhező gyomor — lakhatna jól, de hát ez egy olyan beteg pontja az emberek társas-

att lesz feleséggé, a másik pénz miatt szeretővé. Alapjában véve ez egészen mindegy.

— Tudja, hogy maga tetszik nekem, szólt a lány. Igen tetszik. Én ezt nem szoktam mondani mindenkinek. Én nem vagyok olyan könnyen kapható.

— Szép, szólt Balog Illés. Erről majd később cseveghetünk.

Duhaj dorbézolás következett. Szilaj nótába fogott a cigány, Illés a leánnyal táncra perdült az elhagyott lump kávéházba. Bejött a sarki rendőr, csendre inteni, mire leültették, pezsgővel itatták s a vége az lett, hogy berugott a rendnek ébertelen öre is.

— Gonosz leány, hűtlen leány, elfelejtlek, elfelejtitek.

Ezt mondta magában százszor is Balog Illés, miközben szerelmesen fonta át a leányt.

Aztán mint mindennek, vége lett ennek. A cigányok, az ivók is elfáradtak, a kisasszony visszavonult a kasszába s ott elaludt. Balog Illés pedig rákönyökölt a márványsztalra s megszálla az álom.

Azt álmodta, hogy odahaza volt, az ő esküvőjén. Látta amint a leány a neki idegen férfi karján remegve megy fel az állásra s ahogy a fátyolt félre vonta, sápadt, beesett, kisírt arc nézett Balog Illésre.

S a pap kérdezte: Szereted?

A lány felelt: Őt szeretem most is.

És Balog Illésre mutatott . . .

Ezt álmodta Balog Illés, aztán felébredt. A mámor elszált fejéből, utálattal nézett körül. Hogy került ő ide? Mit keres ő itt? A feledést?

Meddő próbálkozás! Nem tudott felejtetni.

berendezkedésének, amelyet kikurálni egyelőre nem lehet. A makói szegény kisgazdák évek óta esedeznek Desseffy Sándor csanádi püspökhöz, hogy adjon nekik óriási birtokából két-három ezer holdat haszonbérbe. A minap is ötvennégy szegény családfő aláírásával ment egy ilyen tárgyú instancia a püspöki aulába. Nem alamizsnát kérnek ezek a szegény emberek, csak alamizsnát és módot arra, hogy kérésük kezük munkájából, homlokuk verejtékéből megélhessenek. Befizetnék szívesen a haszonbért, csak lenne egy kis földjük, ahol szánthatnak-vethetnek és fekete kenyeret kényszeríthetnének ki az anyaföldből családjuk számára. A püspök azonban nem hajlandó ezt a kívánságot teljesíteni. Jobb szereti, ha azt az öt-hatezer holdat, amit bérbe ad, nagybérlők veszik a kezükbe. Nem akar bajlódni a kisemberekkel a haszonbérletek miatt és azért kérésüket mindannyiszor visszautasítja. Makón nagy emiatt az elkeseredés a kisemberek között, akik pedig készek a bérösszegre nézve biztosítékot is nyújtani.

— Szigorú tél. Máramarosból írják: December hó eleje óta folyton fagy és esik a hó. A felsőbb helyeken a hó magassága mintegy másfél méter. Eső már hónapok óta nem esett és a kutak víze vagy kiapadt, vagy a minimumra fogyott.

— Irtsuk a hernyókat. A földmivélsügyi minisztérium felhívta a hatóságok és a gyümölcs-termelők figyelmét arra, hogy a hernyófészkeket egész télen át irtsák. A jelentések szerint a tavaszszal a sárga farku pillangó igen veszedelmes kártevő és a gyümölcsösnek egyik legnagyobb ellensége. A termelőknek éppen ezért ébren kell védekezniök. A hernyók és kártékony rovarok irtására vonatkozó tudnivalókat készséggel közli bárkivel az Országos Rovartani Állomás, aki eziránt az intézethez fordul.

— Fogházra ítélt gyógyszerész. Farkas Sándor szentesi gyógyszerészegéd évek óta háboruságban élt a szentesiekkel s különösen nagyon haragudott Füst-Molnár Sándor dr. ottani ügyvédre is, akit a „Csongrádi Ellenzék“ című lap nyilttérben azzal vádolt, hogy 300 koronáját jogtalanul visszatartotta, Füst-Molnár Sándor nyomtatvány útján elkövetett rágalmazásért pörölte be Farkast a szegedi törvényszéknél s a bíróság kéthavi fogházra ítélte Farkast. A szegedi tábla helybenhagyta az ítéletet. A kuria elutasította a vádlott semmiségi panaszát.

— Az egyiptomi szemhaj gyógyítása. Egy berlini orvosi lapban szenzációs közlemény jelent meg Cohn Herrmann hirneves boroszlói szemorvos tollából. Megírja, hogy sikerült neki a rádium segítségével több trachomás beteget meggyógyítani. Eljárása a következő volt: Egy kapszulában felolvasztott egy milligramm rádiumot s e rádium-kapszulákat közvetlen érintkezésbe hozta a trachoma-szemcsékkel. Több-szöri érintkezés után eltűntek a szemcsék, melyek a trachomát karakterizálják s a rendkívül fertőző nedvet tartalmazzák. Miután az egyiptomi szemgyulladás szemben jóformán tehetetlenek voltak idáig az orvosok, a fősúlyt inkább a prophylaxisra fektették. Azokon a helyeken, ahol a trachoma járványos jellegű, sokszor hiábavalók voltak a legszigorubb óvintézkedések is, hiába szigeteltek el s vettek nyomban orvosi kezelés alá minden betegséget, nem tudtak gátat vetni a rettenetes betegségnek, amely sok esetben megvakulásra is vezet. A hiányosan gyógykezelt trachoma-esetek ugyanis éveken át új meg új fertőzésnek váltak okozóivá. Ha Cohn dr. módszere valóban alkalmas volna a trachoma teljes gyógyítására, ez a tudomány jelentős, előre való lépését jelentené.

— A román király előadása. Mint Bukarestből jelentik, a román földrajzi társaság tavaszi gyűlésén Károly román király előadást fog tartani.

Meleg nyári estéken vigasztalan képet nyújt az ilyen pesti mulató kávéház. A cigányon, a sovány pincéren s a feslett életű kasziros lányon kívül alig van benne valaki, aki betévedt egy-egy feketére, törzsvendég, rendszerint gyanus ember. Ahogy félrekapott kalappal, nagy erős léptekkel ment végig a helyiségen Balog Illés, pincér, kasziros lány és cigány összenéztek.

— Itt kinéz valami.

A fizető oda sugott a szépen fésült, fáradt arcú leánynak;

— Pali!

Ami annyit jelent, hogy balek.

Balog Illés tényleg Palinak készült. A cigány helyes sejtéssel keserves, szomoru nótába fogott s a fiatal ember, amint mind szaporában emelte ajkához a savanyu borral telt poharat, dudolta, dalolta a szomoru dalt.

S mind közelebb, közelebb jött a cigány. Már a fülébe huzta s egyszerre ott termett a kasziros lány is, hogy segítse inni, szomorkodni.

— Igyatok! kiáltá Balog Illés, ma még iszunk, holnap talán meg is halunk.

Ugy van, hagyta helyben a nő és mosolyogva nézte a helyre fiatal — ugye, magának bánata van? Szerelem, mi? Sohse törődjön vele. Én is voltam úgy, de már nem törődöm vele. Minden jól van úgy, ahogy van.

— Igaz, tehát igyunk.

S a szerelmes emlékeitől zokogó kasszátündér pezsgőt kért. S ahogy a gyönyörű italot pezsgött a hosszú, vékony poharakan, Balog Illés úgy találta, hogy nem is olyan csunya az élet. Csak élni kell tudni, meg pénze legyen az embernek. Elvégre a nők mind egyformák. Rosszak. Szeretik a pénzt. Az egyik pénz mi-

— Tízezer korona inségmunkára. Fontos és humánus javaslat került ma a szabadkai városi közgyűlés elé. A tanács javaslatot terjesztett elő a folyó 1905. évben végzendő inségmunkáról, amelynek legnagyobb részét földmunkálatokból állanak. A szabadkai tanács 10,000 koronát javasolt erre a célra fordítani s a közgyűlés méltányolta az előterjesztést, amely hasznos volta mellett számos szegény családnak biztosít megélhetést. Az inségmunkálatokat a miniszteri jóhagyás után azonnal megkezdik, még pedig a palicsi nyáriut kiépítésével.

— A tápéi gyékényfonók segítsége. A földmivelségi miniszteriumban utóbb külön miniszteri megbízottat neveztek ki a háziparfejlesztési akció vezetésére, aki első sorban a kereskedelmi és iparkamarákkal lépett érintkezésbe az egyes kerületekben szükséges tudnivalókért. A tárgyalások, a program kidolgozása itt csak még folynak, az akciónak azonban már is van hatása, amennyiben a földmivelségi miniszter a szegedi kamara előterjesztése folytán egyenlőre a gyékényfonó házipar istápolásáért a 1500 korona segélyt engedélyezte. Ebből a kamara fölosztása szerint — 1200 korona jut a tápéi gyékényfonó szegény családoknak, akik között ingyen gyékényfonó nyersanyagot osztanak ki. Most folyik a nyersanyag kiadása olyképpen, hogy minden segélyre szoruló szegény család hetenkint 3—5 kéve gyékényt kap földolgozásra. Mindjárt az első héten 260 család jelentkezett anyagért és a kiosztás igen körültekintő munkát ad Tápé község előljáróságának, különösen pedig a községi jegyzőnek: Bonyhay Sándornak.

— Rablás a sövényházi pusztán. Két sövényházi magyart kísért be folyó hó 17-én a csendőrség a szegedi csillagbörtönbe. Az embereket: Lukács Istvánt és Juhász Jánost Csanyteleken fogták el a csendőrök rablás miatt. Lukács és Juhász folyó hó 15-én a sövényházi Dilita-pusztán letéperték Perényi Mihály csanyteleki lakost és 437 korona 22 fillér készpénzt vettek el tőle. Az eset részletei a következők: Perényi Mihály csanyteleki lakos 15-én Sándorfalván járt, hogy magánügyeit rendezze. Mikor dolgát végezte, bizony estefelé már, beért a Fehér János korcsmájába. Ott iddógált néhány óra hosszat, mikor — szintén italozás okából — Lukács István és Juhász János is bekövetkeztek az ivóba. Itt Perényi Mihály többeknek bort fizetett, paprikást evett és az ott levőknek a pénzét is mutogatta. Ugy 9 óra lehetett, mikor Perényi neki indult, hogy hazamegy Csanytelekre. Mikor eltávozott a korcsmából, utána settenkedett Lukács István s ahogy beérte a magyart, pénzt kért tőle kölcsön.

— Adjon kend 10 koronát pár napig.

— Nem adok én, István, szükségem van magamnak is a pénzre; felelt Perényi, amire Lukács megfenyegette, hogy halála lesz még az éjjel ez a keményszívűség.

Perényi, ügyet se vetve e beszédre, haladt tovább a maga útján. Fűtörészve vágott neki a holdvilágos éjszakának. Lukács pedig éles fűtyszóval hívta Juhász Jánost. Az ki is jött a korcsmából és egymással kalapot, kabátot cserélve, mentek Perényi után. Éjjel 10—11 óra lehetett, mikor a Dilita pusztán beérték a hazasietőt. Itt a két ember rávetette magát Perényire, letéperték a földre, hátba-oldalba ütötték, elvették a pénzét, aztán útjára bocsátották. A két zsvány, hogy gaz csinyjűkre rá ne jöjjenek, a pénzt Ivanics Ödön szőlőjében egy szőlőtöke mögé ásta el. Mikor Perényi hazaért Csanytelekre, nyomban feljelentést tett a csendőrségen, akik azonnal kinyomozták, elfogták és Szegedre kísérték be a két magyart.

— Ne menjünk Amerikába. A múlt év augusztusában indult meg Fiuméből Amerika felé az első magyar hajó s azóta havonként 3—4 megy folytonosan, szállítván egyenként 2—300 kivándorlót. Azóta ott is megváltoztak

a viszonyok; munka nincs, csak végtelen nyomorság. És mégis annyi a kivándorló, hogy a hajók nem képesek elszállítani őket. Most a kormány inti a lakosságot, hogy a kivándorlástól tartózkodjék.

— A lilaszínű bankó. Alig pár esztendeje, hogy a régi öfforintosok helyébe forgalomba hozták a bágyadt lilaszínű tizkoronásokat. Az osztrák-magyarbank, Ausztria és Magyarország jegybankja azonban rossz tapasztalatokat tehetett ezzel a bankóval, mert csakhamar hire ment, hogy az új tizkoronásokat még ujabbakkal fogják kicserélni, amelyek a pénzforgalom feltételeinek jobban megfelelnek, kevésbé gyorsan kopnak és nehezebben utánozhatók. A kósza hirt most valóra váltja a pénzügyminiszter egy rendelete, mely szerint a jelenleg forgalomban levő tizkoronás bankjegyeket bevonják és az új bankjegyek kibocsátását tegnap kezdték meg. A jelenleg forgalomban levő tizkoronás bankjegyeket bevonják, úgy, hogy a bevonás utolsó határideje 1907. február 28-án lejár. Egyébként az újabb bankón is túlnyomó lesz a lilaszín, ezenkívül zöld, fehér és tarka nyomás lesz rajta.

— Hol vannak a tyukok? Német Menyhértné és Hajducsak Józsefné vasárnap reggel hiába hívták le az ólpadlásról a tyukokat. Amott 12, emitt 5 drb tollánlábán eltűnt. A károsok szemlét tartottak a tyukpiacon s hármát csakugyan fel ismertek egy vevőnél. Az asszonyt kérdőre fogták, de azt állította, hogy a tyukokat úgy vette mástól. Az ismeretlen mást keresi a rendőrség.

— Koalíció a menyországban. A menyország magyar nemzeti osztályához is eljutott a hire a szövetség ellenzék győzelmének. Erre nyomban megalakult a koalíciós kormány és pedig — mint „legmagasabb körökből“ jelentik — a következőképpen:

Miniszterelnök: Kossuth Lajos.
Belügyminiszter: Deák Ferenc.
Kereskedelemügyi miniszter: Klauzál Gábor.
Földmivelségi miniszter: Széchenyi István gróf.
Igazságügyminiszter: Szilágyi Dezső.
Vallás- és közoktatásügyi miniszter: Eötvös József báró.

Honvédelmi miniszter: Tisza Kálmán.

Öfelsége személye körül miniszter: Helfy Ignác.

— Meddig élünk? Sokat foglalkoztak már orvosok, tudósok avval a kérdéssel, hogy megállapítsák legalább hozzávetőlegesen azt a kort, ameddig az ember élhet. Ha ez nem sikerül is, tekintve az ugyanazon körülmények között mutatkozó szélsőségeket, mégis érdekes adatokat gyűjtöttek össze a kérdéssel foglalkozók s egyszersmind azokat az életelveket is, amelyek ha nem is feltétlenül biztos szerei annak, hogy valaki magas kort érjen el, de mindenesetre hozzájárulnak ahhoz, hogy az illető a rendesen magasabb életkort érjen el. Így pl. lord Goydr életelve volt: ne dohányozzál. végezz mozgást mindennap a szabadban és légy mértékletes. Goydr most 95 éves. Grimphore lord 89 éves s egész életében mértékletes volt ételben és italban egyaránt. Nelson, a nyolcvankétéves korában elhunyt híres tengernagy sohasem dohányzott, mindenben szigorúan mértéket tartott és sohasem volt szüksége orvosságra. Huggins azért élt 81 évig, mert kevés húst evett, de annál több tejet fogyasztott és sohasem dohányzott. Mayor, a 81 éves tanár soha nem szivarozott, teljes életében a szigorú vegetáriánizmus szabályai szerint élt, soha testgyakorlást nem végzett, minden reggel 4 órakerkel fel s ma is viruló egészségnek örvend. Mindezekből az elvekből azt látjuk, hogy a dohányzást teljesen mellőzni kellene, mert azt mindnyáján egészségtelennek tartják. Azonban, hogy nem egészen így van a dolog, azt bizonyítja a 98 éves Haden, aki naponta 7 órát tölt az ágyban, kevés húst és kevés bort fogyaszt, de amellett szorgalmasan szivarozik és azt szokta mondani: „Mindig azt szeretném, ha sohasem tanultam volna meg dohányozni, mert érzem, hogy az art nekem és tudom, hogy egyedül a dohányzás visz idő előtti a sirba.“ Az öreg ur valóban jó egészséggel s még több életkedvvel rendelkezhetik, hogy a majdnem 100 év súlyát még olyan játszva viseli.

— Szociálista gyűlés. Kistelekről jelentik, hogy Varga Mihály és 30 társa kérelmére a dorosmai főszolgabírószág tudomásul vette, hogy március hó 5-én délután szociálista gyűlést tartanak a következő programmal: 1. Szervekedés; 2. a sajtó; 3. a politikai helyzet. A gyűlésre a fővárosból is többen leutaznak.

— Emberhalál. Ez a címe az „Érdekes Könyvtár“ folyóirat legújabb füzeté vezető cikkének, melyet Thury Zoltán, a kiváló magyar novelliista írt. — Thury mesteri kézzel kezeli a tollat s egyszerű, mesterkéletlen modorban adja elő mindvégig érdekfeszítő, izgató meséjét. — Tartalmaz a füzet Margitay Tihamértól, a világhírű festőművésztől költeményt „Haláltánc“ címmel, Kemechey Jenőtől, a nemrég elhunyt jeles elbeszélőtől novellát, ezenkívül két pompás külföldi elbeszélést: „Musztafa szőnyege“ és „Tolvaj asszony“ címűeket. Gazdag, ismeretterjesztő rovat zárja be az értékes füzet tartalmát, követe még a „Rejtvényvilág“ melléklet által, melynek minden egyes megfejtője, kivétel nélkül, könyvjutalmat nyer. — Ime, ezt nyújtja egy füzetében az „Érdekes Könyvtár“, a világ legolcsóbb folyóirata, melynek előfizetési ára egész évre 2 korona, félévre 1 korona, százdoldalas ingyen naptárral együtt. — Előfizetheti az „Érdekes Könyvtár“ kiadóhivatalában Budapest, V., Kálmán-utca 2. Nagyön ajánljuk olvasóink figyelmébe.

— „Millenium“-telep Nagyösz. Egyik gazdasági ág sem fizet úgy, mint a szőlőművelés. Az állami felügyelet és állami segélyvel létesített „Millenium“-telep a legmegbízhatóbb ojtvány beszerzési forrás; ezen ojtványtelep ma a legnagyobb és legüzemképesebb az országban. Ezen mintatelepe Buding Károly tulajdonos szakavatott vezetése mellett az ország legjobb szervezett szőlőtelepévé fejlődött, miről tanuskodják a következő közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány. (B. h.) Alulírottak ezennel igazoljuk, hogy Buding Károly „Milleniumtelep“-tulajdonosnak a nagyösz és nagyszentmiklósi határban elfekvő telepein 1904. évben következő szőlőszeti terményállományról van tudomásunk: Ripária Portalis (Gloria de Montpellier), Vitis Solonis és Rupéstris Monticola (Rupestris du Lot) 4-es kötésű póznarendszeres 13 $\frac{1}{2}$ kataszt. hold vesszőnevelő anyaiskola 37,125 tőkével; 8 $\frac{1}{2}$ kataszt. hold zöldajtványiskola körülbelül 300,000 drb. ez évben párosítással készített, részint sima, részint gyökerez 2 éves dugványzöldajtványal; 27 $\frac{1}{2}$ kataszt. hold ojtvány és dugványiskola körülbelül 4,000,000 drb. eliszkolozott fásoltványal és körülbelül 1,000,000 drb. amerikai és európai gyökereztetett dugványal. Nagyösz, 1904. évi július hó 30-án. Gábor János, Vince György okl. szőlészek és telepkezelők. Grün Henrik, könyvelő számtiszt. Buding Antal telepvezető és oenologus. (B. h.) Az alólírt napon és helyen 1904. évi 179. ügyszám alatt általam felvett hitelesítési jegyzőkönyv alapján ezennel bizonyítom, hogy Grün Henrik könyvelő számtiszt és Buding Antal telepvezető és oenologus, kiket személyesen ismerem, azután Gábor János és Vince György telepkezelők, kik személyazonosságuk a birtokukban levő igazolvánnyal igazolták, mindnyájan nagyösz lakosok, a fennebbi bizonyítványt előttem sajátkezűleg írták alá. Kelt Nagyszentmiklóson, ezerkilencszáznegyedik évi július hó (30) harmincadik napján. Simonsich Géza, kir. közjegyző. (P. H.) Ugyancsak a Buding Károly tulajdonát képező pakáci és knézi 300 kat. holdas telepéről és 1027 drb. háló- és elismerőnyilatkozatairól, valamint az egész telepírásról legközelebb hozunk hitelesített kir. közjegyzői okiratokat.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

OLOSZKAI HÖRVÁTH ANTAL

Horváth Antal könyvnyomtató műintézetéből, 1905.

Mindenesnek

egy 15—16 éves ügyes fiú azonnal fölvetetik a „Mindszenti Lap“ könyvnyomdájában.

Házeladás.

A Berczi-féle iskola mellett, öt szoba és melléképületekből álló 1000 négyszögöl telken épült lakóház 1900 forintért eladó.

Értekezni lehet levél útján is a tulajdonos Tary Endre ügyvéddel Kiskúnmajsnán, vagy itt helyben Kevesi Károly úrral.

Könyvnyomdai munkák

izléses kivitelben készülnek

Horváth Antal könyvnyomdájában

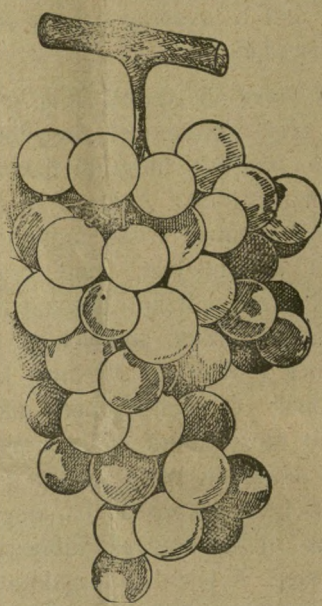
Mindszenten.

Házeladás.

A Kossuth Sajos-utcában, a község házával szemben levő 56 számú házam szabad kézből eladó.

Flitwer Bernát.

Milleniumtelep, Nagyösz

Legolcsóbb árak!

Legolcsóbb árak!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segélyvel és állami felügyelet mellett létesült. 14-20

Bokor Izsó

órás és ékszerész

Szeged, Kelemen-utca 7-ik szám

--- a Lengyel-palota átellenében. ---

Ajánl

a farsangi idényre mindenféle **DIVATOS ÉKSZERT**, menyaszonyi nászajándéknak alkalmas **DÍSZTÁRGYAKAT**, továbbá valódi svájci és hazai gyártmányu **ZSEBÓRÁKAT**. Nagy választék fali-, inga-, irodai és ébresztő-órákban, valamint ékszerekben.

Régi aranyat veszek vagy becserélek a legmagasabb árban új, divatos tárgyakért.

Vidéki megrendelések különös figyelemmel gyorsan és lelkiismeretesen eszközöltetnek. --- Nem tetsző tárgyak a legnagyobb készséggel kicseréltetnek

Röhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RÉTHY-féle

pemetefű cukorkánál!

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RÉTHY-félét kérjünk,

mivel sok haszontalan utánzata van

1 doboz 60 fillér. 9-12

Csak RÉTHY-félét fogadjunk el!

Világhirű

a

„Rekord“

20-20

festészeti műintézet a kiválóan sikerült életnagyságu arcképeiről, melyeket elismert művészek által készített. Számos (kir. közjegyző által hitelesített) elismerő levél a világ minden tájáról.

Elsőrangú képek árai:

Olaj-, aquarel- és pasztellfestésben, fénykép után, 48-63 cm. nagyságban

Ára 20 korona.

Legfinomabb kivitelű Brom- Platin- és kréta-rajz. Ára 5 korona.

Részletes árjegyzék bérmentve.

Egy életnagyságu képet készítünk mindenkinek **TELJESEN INGYEN**, ha részünkre három rendelést szerez és azokat egyenkint vagy egyszerre beküldi.

„REKORD“ FESTÉSZETI MŰINTÉZET

Budapest, Rottenbiller-utca 46.

Benzinmotorok, gőzcséplőkészletek, aratógépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben és a legjobb kivitelben kaphatók

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK
VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNél Budapest V., Váci-körút 32.

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Képviselő: **MÁRKUS JÓZSEF**, Orosháza.

MEGHIVÓ

A „MINDSZENTI TAKARPÉNZTÁR“-nak 1905. évi március hó 5-én, délután fél három órakor az intézet helyiségében tartandó XXIX-ik évi

rendes közgyűlésére

a t. részvényeseket van szerencsém tisztelettel meghívni.

TÁRGYAK:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése és az 1904. évi zárszámadás előterjesztése.

2. A mérleg megállapítása, a nyereség felosztása és a felmentvények megadása.
 3. Igazgatói javadalom megállapítása.
 4. Igazgató és két igazgatósági tag választása.
 5. Esetleg teendő indítványok.
 6. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes választása.
- Kelt Mindszenten, 1905. évi február hó 14-én.

Wimmer Béla,
könyvelő.

Vedres István,
elnök.

Kivonat az alapszabályokból.

28. §. A részvényes, ki szavazni kíván, az erre szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt, illetve annak megnyitáig a hivatal helyiségében átvetheti, ha magát a közgyűlés előtt legalább 15 nappal, saját nevére irt részvényével igazolta.

A zárszámadások s az igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések, a közgyűlést megelőző 8 napon a hivatal helyiségében a részvényesek által megtekinthetők.

TARTOZIK

Mérleg-számla 1904. év december hó 31-én.

KÖVELEL

Főkv. lapsz.	V a g y o n	Összeg		Főkv. lapsz.	T e h e r	Összeg	
		K	f			K	f
71	Pénztár számla	19937	67	6	Alaptőke-számla	120000	—
83	Pálosi ingatlan számla	108300	—	7	Tartalékalap-számla	30000	—
68	Leszámitolt váltó	425559	64	8	Külön tartalékalap-számla	10000	—
72	Jelzálog-kölcsön	73626	—	95	Betét-számla	435615	24
67	Kötvény-kölcsön	93500	59	88	Visszleszámitolt váltó-számla	131759	—
19	Alapítvány	1000	—	59	Osztalék-számla	474	—
20	Intézeti ház	7500	—	70	Jótekonycél-számla	480	18
21	Beszerzési	400	—	75	Heti betét-számla	15678	41
89	Folyó	11078	44	13	Üzleteredmény-számla	12372	26
22	Nyomtatvány	400	—		Áthozat 1903. évről 411.40 folyó évi 11960.86		
43	Giro	600	—				
48	Ingatlan	6666	28				
73	Óvás-díj	275	47				
86	Előleg-kölcsön	2535	—				
87	Értékpapír	5000	—				
		756379	09			756379	09

TARTOZIK

Veszteség-nyereség-számla 1904. december 31-én.

KÖVETEL

Főkv. lapsz.	V e s z t e s é g	Összeg		Főkv. lapsz.	N y e r e s é g	Összeg	
		K	f			K	f
25	10 % betét kamat adó	1955	75	98	Értékpapír-kamat	49	80
76	Betét kamat	18886	17	81	Váltó-kamat	30749	65
97	Visszleszámitolt váltók kamata	5272	95	95	Kölcsön-kamat	13812	83
94	Kamat-térítés	56	78	61	Késedelmi kamat	130	20
80	Illeték	287	24	93	Részvényátírási díj	174	02
92	Folyó költség	1425	98	74	Kezelési díj	2240	88
78	Adó	3343	37	62	Ingatlan jövedelme	216	56
77	Tiszti és szolga-fizetés	6015	88	82	Pálosi ingatlan jövedelme	6292	40
79	Heti betét kamat	645	25	85	Előleg kamat	117	77
91	Pálosi ingatlanra felvett jelz.-kölcsön kamat	2057	58	13	Üzleteredmény-áthozat 1903. évről	411	40
49	Leírás	1876	30				
13	Üzlet-eredmény	12372	26				
	Áthozat 1903. évről 411.40 Folyó évi 11960.86						
		54195	51			54195	51

Mindszenti, 1904. évi december hó 31-én.

Altwer Bernát,
pénztárnok.

Hám János,
ig. helyettes.

Wimmer Béla,
könyvelő.

Büchler Gábor,
ig. tag.

Tábitth Lukács,
ig. tag.

Stern Salamon,
ig. tag.

Szilágyi Ferenc,
ig. tag.

Keresztes Ferenc,
ig. tag.

Grüner Géza,
ig. tag.

Ezen mérleg- és veszteség-nyereség-számlában foglalt összes tételeket a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és mindenben egyezőnek találtuk.

Mindszenti, 1905. február 16.

Schwartz Lipót,
f. b. tag.

Pap Pál Pál,
f. b. tag.

Vigh Gyula,
f. b. elnök.

Pánczél Károly,
f. b. tag.

Keresztes Nagy Sándor,
f. b. tag.

Mindszenti Önszegélyző Szövetkezet.

Meghívó.

A „MINDSZENTI ÖNSEGÉLYZŐ SZÖVETKEZET“
1905. évi február hó 26-án délután 2 órakor Mindszen-
ten, saját helyiségében (Schwáb Dávid ur házában)
XVII-ik (újraalakulás VI-ik)

RENDES ÉVI KÖZGYŰLÉST

tart, melyre az összes tagok ezennel meghívotnak.

Elintézendő tárgyak:

1. Igazgatóság jelentése 1904. évről.
2. Számadások megvizsgálása és a fölmentvény megadása iránti intézkedés.

3. A tiszta nyereség felosztása iránti intézkedés.
 4. Tisztviselők tiszteletdíjainak megállapítása.
 5. Az igazgató, igazgatóság és a felügyelő-bizottság újra-választása.
 6. Pénztárnok és könyvelő választása iránti intézkedés.
 7. Egyéb tárgyalandó ügy a közgyűlés előtt 8 nappal az igazgatónál bejelentendő.
 8. Netáni indítványok.
- Mindszent, 1905. évi január hó 27-én.

Gelsy Péter,
igazgató.

Jegyzet. Az eredeti mérleg és zárszámadás, úgy az igazgatóság és fel-
ügyelő-bizottság jelentése az intézet helyiségében közszemlére vannak kitéve
és azokat a részvényesek a hivatalos órák alatt megtekinthetik.

Bevétel

Pénztári forgalom 1904. évben

Kiadás

Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f	Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f
58	Pénztári maradvány 1904. január 1-én	2628	25	25	Jutalékokra	319	30
53	Kölcsönök utáni kamatokból	6272	—	48	Visszleszámitolt váltókra	3090	—
54	Előlegek	1639	84	50	Adóra	249	39
55	Kölcsönök visszafizetéséből	27573	20	51	Üzleti költségekre	400	49
56	Előlegek	4533	—	52	Tiszteletdíjakra	1460	—
57	Törzsbetétekből	28056	80	55	Kölcsönökre	37514	22
60	Betétből	3500	—	56	Előlegekre	16125	—
”	Bírságdíjakból	404	12	57	Törzsbetétekre	62	—
62	Átiratási díjakból	43	—	59	Vegyeesekre	194	85
				61	Betétre	12000	—
				58	Pénztári maradvány 1904. december 31-én	3324	96
		74650	21			74650	21

Tartozik

Mérleg-számla

Követel

Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f	Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f	K	f
VAGYON				TEHER					
5	Felszerelések	70	—	18	Tartalékalap			1849	15
53	Hátralékos kamatok kölcsönök után	382	60	53	Előre bevett kamatok kölcsönök után			913	72
54	” ” előlegek	929	13	54	” ” előlegek			63	38
55	Kölcsönök	83792	84	57	Törzsbetétek			113099	80
56	Előlegek	36018	—	60	Tőkésített osztalék			10358	48
58	Pénztár	3324	96	20	Nyeremény áthozat 1903 évről	4	75		
61	Betét	8622	77		Folyó évi nyereség egyenlege	6851	02	6855	77
					Összes nyereség				
		133140	30					133140	30

Tartozik

Veszteség- és Nyereség-számla

Követel

Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f	K	f	Lap- szám	M e g n e v e z é s	K	f
VESZTESÉG						NYERESÉG:			
5	Leírás felszerelésekből			10	—	53	Kölcsönök utáni kamatok	6521	11
18	Tartalékalap utáni kamat			88	05	54	Előlegek	2188	—
47	Visszleszámitolási			25	20	61	Bírságdíjak	404	12
50	Adó			249	39	62	Átiratási díjak	43	—
51	Üzleti költségek			400	49	”	Betét utáni kamat	122	77
52	Tiszteletdíjak			1460	—	20	Nyeremény-áthozat 1903. évről	4	75
59	Vegyeesek			194	85				
20	Nyeremény-áthozat 1903. évről	4	75						
	Folyó évi nyereség egyenlege	6851	02						
	Összes nyereség			6855	77				
				9283	75			9283	75

Mindszent, 1904. évi december hó 31-én.

Vitos János
könyvelő.

Baksay Illés
aligazgató.

Gelsy Péter
igazgató.

Apró Ferencz
pénztárnok.

Seres József
ig. tag.

Almásy László
ig. tag.

Keresztes Áron
ig. tag.

Gyovay András
ig. tag.

Pap Pál Pál
ig. tag.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk:

Mindszent, 1905. február hó 6-án.

Korom Gáspár
f. b. tag.

Pánczél Károly
f. b. tag.

Baksay József
f. b. elnök.

Falta Gyula
f. b. tag.

Gémes Lajos
f. b. tag.